

GEUS's datahåndtering i grundvandsovervågningen

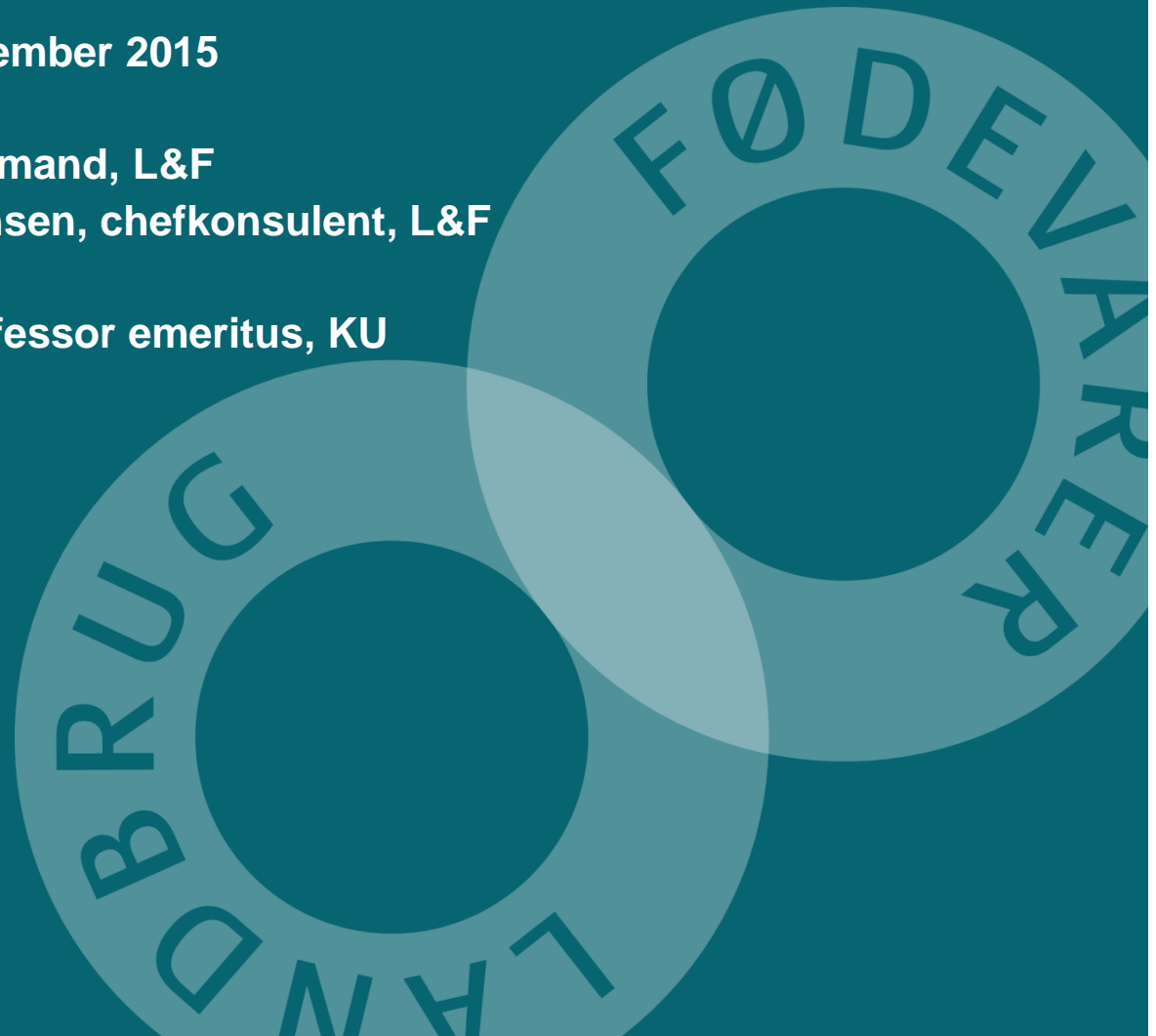
Delegation den 11.november 2015

Lars Hvidtfeldt, viceformand, L&F

Søren Thorndal Jørgensen, chefkonsulent, L&F

Claus Hansen, biolog

Jens Carl Streibig, professor emeritus, KU

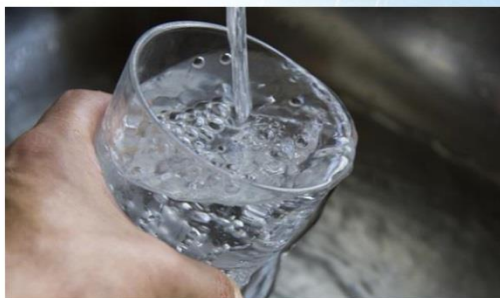
Problemer ?

02. APR. 2015 KL. 11:27

Der er sprøjtegift i hver fjerde drikkevandsboring

Vandværkerne råber vagt i gevær over landbrugets hyppigere sprøjtning, som er fordoblet siden årtusindskiftet.

Grundvandet i Danmarks trues af forurening med pesticider. (© Colourbox)

PRINT

DEL ARTIKLEN:

MAIL

TWITTER

Der er stadig sprøjtegift i hver fjerde danske drikkevandsboring

Det viser den nye statusrapport om grundvandet fra den geologiske forskningsinstitution Geus.

Forurenede drikkevand står ifølge flere undersøgelser øverst blandt de miljøproblemer, som danskerne prioriterer højest.

DANMARK 19. JUN. 2015 KL. 00:19

Regeringen i massivt indgreb mod sprøjtegifte

Enhver sprøjtegift, der er under mistanke for at skade grundvandet, skal fjernes.

SAKSTIONER. Der skal altså håndteres med på landmænd, der ikke overholder reglerne, siger Ida Auken. Det sker med store bøder og fratagelse af retten til at sprøjte egne marker, siger Ida Auken. - Foto: DALSGAARD MIRIAM

Gem + Følg f t e

NIELS FASTRUP MADSD BRANDSTRUP

Danske landmænd kommer fremover til at tynde godt og grundigt ud på hylderne med sprøjtegift.

Som led i en ny sprøjtemiddelstrategi vil miljøminister Ida Auken (SF) gribe ind over for sprøjtegifte og fjerne dem, så snart de er under mistanke for at kunne skade grundvandet.

»Vi har et gevaldigt problem. Vi lukker vandboringer i hele landet (omkring 100 boringer lukkes hvert år, red.), fordi man har brugt sprøjtemidler, der ikke var sikre. Hidtil har man ladet usikkerheden komme sprøjtemidlerne til gode«, siger Ida Auken, som dermed lægger op til at vende bevisbyrden om, så producenterne af sprøjtemidlerne skal bevise, at de ikke skader grundvandet.

Man har ladet usikkerheden komme sprøjtemidlerne til gode

Ida Auken, miljøminister (SF)

DANMARK 01. SEP. 2009 KL. 19:00

Landbrugets sprøjtegift truer drikkevandet

Vandværkerne slår alarm over landbrugets storforbrug af sprøjtegifte. Det bliver sværere og sværere at finde rent vand.

FOTO: BORBERG THOMAS

Gem + Følg f t e

Landmændenes voksende forbrug af sprøjtegifte er alarmerende og truer det rene danske drikkevand.

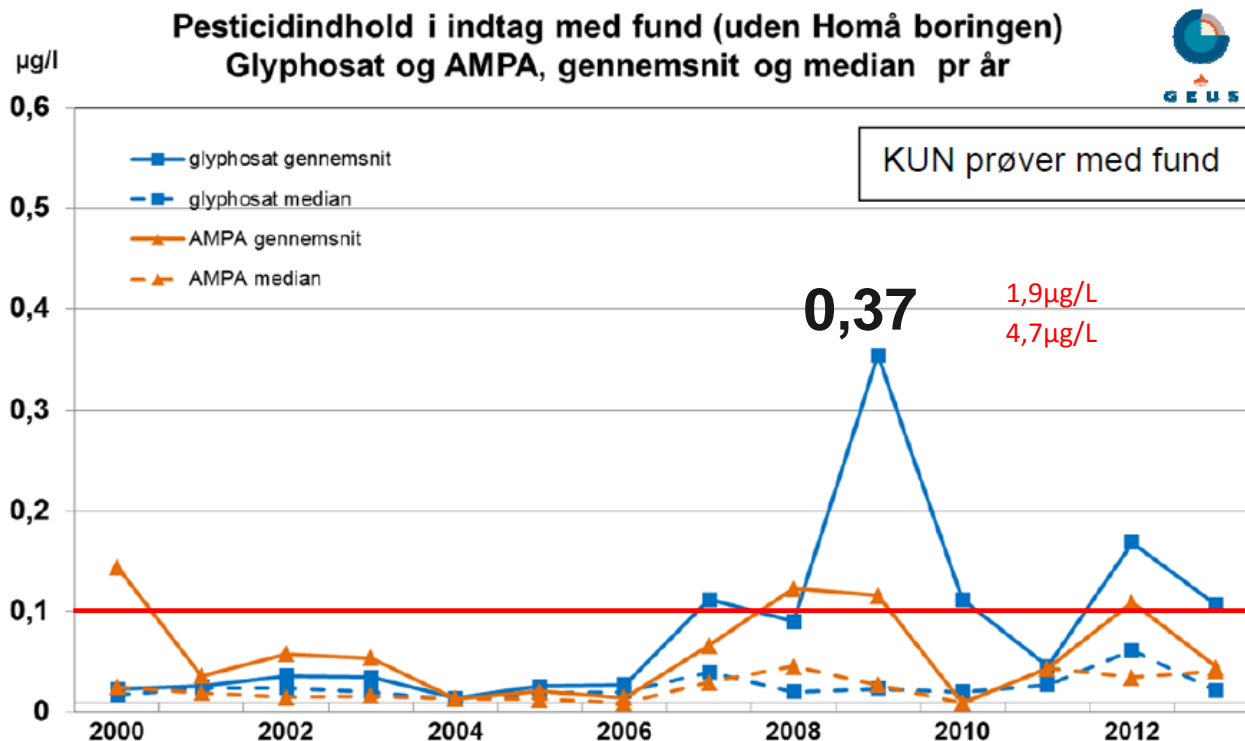
Sådan lyder advarslen fra Vandværkerne.

»Det her kan ikke fortsætte. Vi har lukket i forvejen 10-15 vandboringer hvert eneste år alene på grund af forurening med sprøjtemidler. Vi ser stadig flere også af de nuværende godkendte sprøjtemidler i drikkevandet, og det bliver sværere og sværere for vandværkerne at finde rent vand«, siger konsulent i vandværkernes forening (Danva), Claus Vangsgård.

FAKTA:

- 3 begreber der er vigtige: overvågningsboringer, drikkevandsboringer, GRUMO
- I 2013 blev der lukket 1 drikkevandsboring pga. pesticider. Ikke 100 boringer!
- Det var BAM, der stammer fra et middel som hovedsagligt blev brugt som totalukrudtsmiddel uden for landbruget fx af vandværkerne selv.
- Ca. 75 % af alle fund i drikkevandsboringer er BAM.
- Der er gjort 3 fund over grænseværdien af godkendte midler de sidste 20 år i aktive vandværker. Det svare til 0,1 %.
- Roundup har været på markedet i Danmark siden 1975.

GEUS figur med glyphosat (Roundup) koncentration (2013)

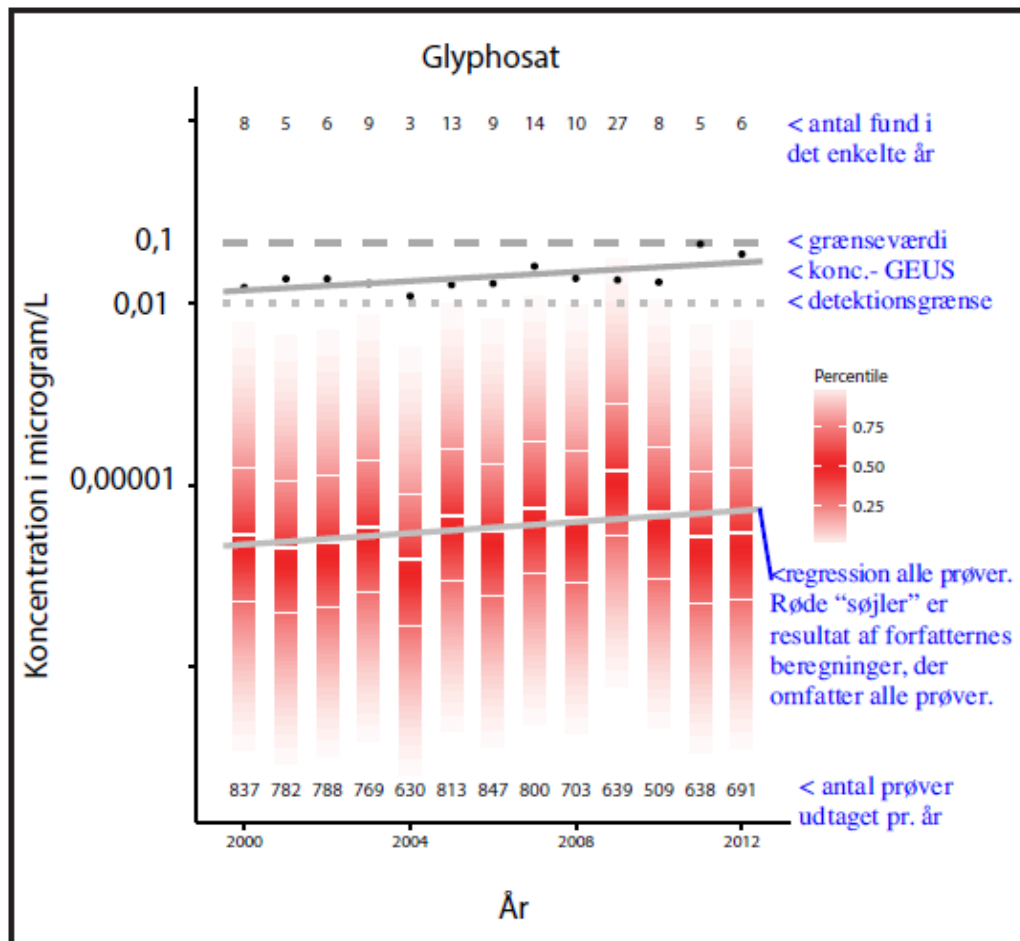

EU Grænse

Risikobaseret prøvetagning

Problemer med analysemetode

Videnskabelig korrekt fremstilling (GEUS data)

- Risikobaseret prøvetagning siden 2007
- 0-værdier fravalgt af GEUS siden 2011
- Fejl i 2009 data for glyphosat stadig medtaget (se forrige slide)
- Røde søjler viser stor måleusikkerhed på data for de enkelte år

Koncentrationer af glyphosat i dansk grundvand.
 Forklaring med blå tekst indsat af Grovvarerens redaktion.

Påkrævede ændringer i GRUMO

- Tidsserier skal laves videnskabeligt korrekt
- Fejl som fx glyphosat fund i 2009 skal ikke slæbes med år efter år
- Der skal laves statistik på data
- Rapporten skal igennem et nationalt videnskabelig gennemgang (peer review)

Vandramme- og Grundvandsdirektivet, hvad gør GEUS forkert?

- Etablering af et grundvandsovervågningsnetværk, der giver overblik per vandområde, se Vandrammedirektivet, bilag 5, 2.4.1.
- Ændringer skal påvises statistisk og pålidelighedsgrad anføres, se Vandrammedirektivet, bilag 5, 2.4.4.
- Der skal måles på kemiske parametre, hvor der findes fællesskabslovgivning om miljøkvalitetskrav: middelværdi beregnes, se Vandrammedirektivet, bilag 5, 2.4.5.

Konklusion

- GEUS rapport over grundvandets tilstand kaldet GRUMO er misvisende og kan ikke bruges til at planlægge fremtidige indsatser.
- GEUS bør følge Vandrammedirektivet og Grundvandsdirektivets tekst